

EL SEGLE XII

LES AMBAIXADES ESTRANGERES

Els russos no eren els únics europeus que enviaven ambaixadors a la Xina durant els segles XVII i XVIII.

Els portuguesos i neerlandesos van trucar diversos cops a la porta de la Xina.

Kangxi va autoritzar quatre ciutats com a ports d'arribada d'ambaixades estrangeres.

Canton era el port assignat als europeus.

Les ambaixades havien de seguir un protocol molt estricte.

Quan arribava l'ambaixada, les autoritats provincials revisaven els seus regals i s'asseguraven que els nouvinguts sabessin el protocol xinès, en especial de quines maneres s'havien d'adreçar a l'emperador.

Entre aquestes hi havia el «kowitz», que consistia en agenollar-se amb el cap tocant a terra.

Aquest gest va impressionar als europeus, va ser una de les primeres **característiques que va entrar a l'imaginari europeu.**

Després es portava a l'ambaixador fins a Beijing, on havia d'esperar fins rebre audiència. A la matinada, tots els ambaixadors estrangers eren reunits a les portes de la Ciutat Prohibida, mentre els oficials xinesos els esperaven i els seus regals eren exhibits públicament.

Normalment, els regals dels estats tributaris eren espècies, productes exòtics, animals exòtics, joies i també persones, tant homes com dones.

Per un enviat coreà, vietnamita o cambodjà retre tribut al nucli del seu centre cultural era una cerimònia molt impressionant.

Però al segle XVII **les ambaixades europees s'ho preniën amb més tranquil·litat.**

Alguns dels qui anaven amb les ambaixades feien esbossos del que veien i un cop a Europa els convertien gravats de coure.

Durant el segle XVI la porcellana blava i blanca havia divulgat les primeres imatges de la Xina a Europa.

Al segle XVII eren els gravats el que obrien els ulls europeus a les coses xineses.

Però, en comparació amb la ceràmica, els gravats eren produïts per europeus que veien la Xina a través dels seus ulls.

I això feia les seves imatges més creïbles.

Aquest era el cas de Johan Niuehof, que va viatjar des de Canton fins a Beijing durant el 1655 i el 1657, navegant els rius del sud de la Xina fins al Yangzi i agafant allà el Gran Canal fins a Beijing.

El seu llibre, publicat **el 1665, combina les observacions de primera mà de l'autor** amb la informació extreta de llibres sobre la Xina que ja existien, com Martini, Samedo, Trigault.

I fins i tot González de Mendoza, d'on va copiar la llista de llibres que Martin de Rada va comprar a la Xina.

Va fer esbossos d'un nombre extraordinari de ciutats xineses i va publicar una narrativa del seu viatge junt amb 150 gravats de coure. Els europeus del segle XVII van veure Canton per primer cop, envoltada per les seves llargues muralles, i com **s'obria a un port actiu ple de vaixells europeus i joncs xinesos.**

La rellevància dels arcs cerimonials repartits per la ciutat no semblaven escapar-se-li a Niuehof, tot i que per realçar la seva importància els va situar a una plaça completament europea.

Sovint les seves ciutats xineses tenien un perfil clarament europeu.

Una mirada detallada a Beijing mostra la muralla extremadament llarga que **l'envolta, junt amb les portes principals de la ciutat.**

Les carreteres que surten d'allà estan plenes i les parcel·les d'agricultura ben cuidades proveeixen a la gran ciutat el menjar necessari.

Va ressaltar la Gran Muralla serpentejant als cims de les muntanyes.

Estava atònit per la Ciutat Prohibida i va reproduir la seva avinguda principal **fidèlement. Per ressaltar la solemnitat de l'arribada de l'ambaixador a la Ciutat Prohibida, va decorar més del compte els edificis del voltant de la zona d'espera de l'ambaixada.**

En una cantonada de la plaça els ambaixadors mongols també esperen.

Van vestits amb robes de seda precieuses obtingudes com a regal en visites anteriors.

Els manxús tractaven molt bé als mongols. Un altre grup prominent a la capital Qing **són els Lamas tibetans. La bona relació de l'estat manxú amb ells és essencial per mantenir controlats els mongols.**

Representava als homes xinesos amb les seves robes a l'estil manxú i les seves trenes davant d'una torre d'estil europeu i una pagoda.

Les dones xineses eren representades amb els seus peus petits i no gaire lluny de les seves cases.

Més endavant, les muralles de Nanjing s'obren a un canal llarg que connecta la ciutat amb el gran riu Yangzi. Un carrer de Nanjing evocava la vitalitat comercial de les ciutats xineses.

Al centre d'un recinte religiós imponent s'alça la pagoda de porcellana, erigida fa 200 anys per Zheng He, abans d'un dels seus llargs viatges marítims.

Des de feia algun temps els europeus havien sentit a parlar dels temples xinesos, plens de déus i fum. Aquesta va ser la seva primera oportunitat de veure'ls. Niuehof reproduïa detalladament les ciutats grans que es trobaven al llarg del Gran Canal, destacant-ne la importància del tràfic marítim i les extenses muralles que les protegien. Era una terra de riquesa on els fruits i els arbres creixien molt.

L'alta societat podia gaudir de la vida navegant pels rius i els llacs amb vaixells meravellosos.

La gent del poble trobava tot tipus d'activitats per passar una estona agradable.

Alguns comentaris crítics sobre la Xina es poden veure reflectits a la narrativa de Niuehof i es van filtrar als seus gravats, com quan mostra captaires amb un cep al coll. Els gravats de Niuehof expressaven observacions personals i van representar **els paisatges i les ciutats xineses d'una manera convincent.**

Van donar als europeus la seva primera mirada gràfica al món xinès.

Era una visió excitant i els gravats de Niuehof van guanyar molta popularitat i van reaparèixer sovint a la majoria de treballs influents sobre la Xina al llarg del segle XVIII. Dos altres autors que **van fer gravats que van impactar l'imaginari europeu mai van anar a la Xina.**

El primer, el jesuïta Athanasius Kircher, va fer servir un magatzem de narracions jesuïtes per publicar el seu llibre, *China Illustrata*, el 1667.

Alguns dels seus gravats, com el retrat inacabat del palau Potala al Tibet, van tenir un impacte profund a les ments europees promovent una visió romàntica del Tibet. Però els seus edificis xinesos semblaven qualsevol cosa menys xinesos.

I les robes i actituds de les seves dones xineses són tan incongruents com les seves **representacions cal·ligràfiques.**

El segon, Olfert Dapper, no hi havia viatjat tampoc, però seguia atentament els nombrosos informes dels viatges que arribaven, cada cop més, a Europa.

Les seves fonts principals eren les ambaixades neerlandeses a la Xina i els seus gravats seguien curosament les seves descripcions.

Alguns dels gravats del seu llibre sobre la Xina, publicat el 1671, es van fer extremadament populars.

Aquest és el cas d'aquesta escena de l'ambaixada neerlandesa esperant a primera hora davant de la porta imponent de la Ciutat Prohibida.

Entre els objectes que l'ambaixada neerlandesa mostra al davant, el globus terraquí indica la importància de la cartografia en els intercanvis diplomàtics amb la Xina.